

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204084
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120204084.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: U. Š.W., B.. XX.X.XXXX, X. D. Š. XXX, XXX XX D. Š., právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Karaffovou, advokátkou so sídlom Námestie slobody 50, 083 01 Sabinov, v spore o zaplatenie 908,44 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 02. apríla 2020 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 908,44 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.08.2017 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 20. mája 2016 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 900 Eur, ktorú sa zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 60 Eur v sume 25,09 Eur. Z dôvodu porušenia povinností žalovaného žalobca úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. K úhrade dlžnej sumy nedošlo.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Z Notárskej zápisnice N 3283/2017 zo dňa 11. decembra 2017 mal súd za preukázané zlúčenie obchodných spoločností Consumer Finance Holding, a.s. so spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s. a spoločnosťou VÚB leasing a.s., ktoré sa stali jej právnymi nástupcami. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 18. mája 2016 podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 900 Eur, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 25,09 Eur v počte 60, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 24,92 % a s termínom konečnej splatnosti 20. mája 2021.

5. Z dôvodu neplnenia si povinností žalovaného žalobca predžalobnou upomienkou zo dňa 25.06.2017 upozornil žalovaného, že má nedoplatok na splátkach v celkovej výške 100,36 Eur a vyzval ho k úhrade dlžnej sumy s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru.

6. Listinou zo dňa 19.08.2017 žalobca úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

7. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd za preukázané, že žalovaný zaplatil sumu 225,81 Eur, zvyšok nezaplatil.

8. K overovaniu bonity na výzvu súdu žalobca vo svojom podaní zo dňa 21.07.2020 uviedol, že občiansky preukaz žalovaného nebol nijakým spôsobom odcudzený, klient spĺňal štandardné riskové podmienky. Zároveň prehlásil, že všetky údaje sú pravdivé, v zmluve deklaroval svoje príjmy, ako aj svoje výdavky.

9. Súdu bola predložená Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 30. novembra 2017 uzatvorená medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a.s., Všeobecnou úverovou bankou, a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia, na základe ktorej boli pohľadávky postúpené na žalobcu. Žalovanému bolo postúpenie pohľadávky oznámené Listom zo dňa 30. septembra 2020. Uznesením Okresného súdu Prešov číslo konania 7Csp/61/2020-57 zo dňa 15. októbra 2020 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 14. apríla 2021 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili v písomnom podaní zo dňa 12. apríla 2021. Uviedli, že žalovaný deklaroval v zmluve svoj príjem 900 Eur, ako aj výdavky. Zároveň žalovaný preukázal výšku jeho mesačných výdavkov v sume 450 Eur. Z tohto dôvodu žalobca je toho názoru, že veriteľ dostatočným spôsobom preskúmaval bonitu žalovaného pri poskytovaní úveru. Týmto podaním zároveň žalobca ospravedlnil svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní. Prítomná právna zástupkyňa žalovaného žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Mala za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Žalobcom uplatnené právo na zaplatenie predmetnej sumy voči žalovanému zo zmluvy o úvere nesvedčí žalobcovi a žalobca tak nie je aktívne vecne legitimovaný subjektom. Bola toho názoru, že žalobca nedostatočným spôsobom preskúmaval bonitu žalovaného pri poskytovaní úveru. Zároveň v prípade, ak by sa súd nestotožnil s jej názorom vzniesla námietku premĺčania a rovnako, ak by súd bol iného názoru a zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy, požiadala o splátky v sume 20 Eur s poukazom na to, že žalovaný je nezamestnaný, došlo u neho k ukončeniu pracovného pomeru. Zároveň má aj iné dlhy, je voči nemu vedené konanie pod spisovou značkou 32Csp/60/2020 a 15Csp/14/2020.

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 20.05.2016 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných

prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o)

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p)

upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q)

veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r)

výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s)

informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a podmienky ich uplatnenia,

t)

právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

u)

spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v)

informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w)

právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x)

názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

y)

priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa 18. mája 2016 bola medzi pôvodným veriteľom a žalovaným podpísaná Zmluva o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 900 Eur, ktorú sa zaviazal splácať v splátkach vo výške 25,09 Eur, v počte splátok 60, s termínom konečnej splatnosti 20. mája 2021. Súdu bola predložená Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, pričom postúpenie pohľadávky bolo oznámené žalovanému listom postupcu zo dňa 30. septembra 2020, z obsahu ktorého vyplýva, že spoločnosť Všeobecná úverová banka postúpila svoju pohľadávku ku dňu 25. septembru 2020 na žalobcu. Súdu zo strany veriteľa napriek výzve súdu neboli predložené žiadne listinné dôkazy, z obsahu ktorých by vyplynulo, že veriteľ dostatočným spôsobom preskúmaval bonitu dlžníka pri poskytovaní úveru. V samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere číslo 7550501679 je uvedený priemerný čistý mesačný príjem žalovaného 950 Eur a výdavky 400 Eur titulom splátok úverov, hypoték, lízingov a iné mesačné výdavky 50 Eur. Žiadne listiny k týmto skutočnostiam zo strany žalobcu ako veriteľa predložené neboli.

13. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

14. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26.

preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadlženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanavrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

15. Žalobe nemôže byť vyhovievané z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Podstatou vecnej legitímácie je stav vyplývajúci z hmotného práva určujúci, či strany sporu boli zároveň aj účastné hmotnoprávneho vzťahu, nárokov, z ktorých sa vychádza. Postup a podmienky postúpenia pohľadávky upravuje § 17 ods. 1, 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase postúpenia pohľadávky.

16. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

17. Podľa § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

18. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=20.11.2020>> na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=20.11.2020>>, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 17 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

20. V prejednávanej veci dospel súd k záveru, že k platnému predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo. Nemohla byť pohľadávka z neho predmetom postúpenia, a tak aktívna vecná legitímácia žalobcoví nesvedčí. Na uvedenom nič nemení, že došlo k pripusteniu zmeny strany sporu na strane žalobcu, nakoľko súd v rámci rozhodovania o pripustení zmeny strany sporu súd zisťuje, či uvádzaná skutočnosť môže znamenať prevod práv a povinností a nie aj to, či k postúpeniu pohľadávku aj v skutočnosti došlo. To skúma súd iba v rámci konania vo veci samej.

21. Z dôvodu, že súd vyhodnotil zosplatnenie spotrebiteľského úveru ako neplatné, má súd za to, že žaloba musela byť zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko pri neúčinnom zosplatnení nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., pretože v zmysle § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa okrem iného pri postúpení práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžaduje, aby postupovaná pohľadávka bola po konečnom termíne splatnosti, alebo aby sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru. V danom prípade podľa údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere konečná splatnosť bola určená na deň 20. mája 2021. Teda, ak súd vyhodnotil zosplatnenie dlhu v rozpore so zákonom, postupovaná pohľadávka sa nestala splatnou pred jej termínom konečnej splatnosti a v čase postúpenia nebola ani po konečnom termíne splatnosti a žalobca nebol nositeľom hmotného práva, ktoré mu podľa zmluvy malo byť priznané. K zamietnutí žaloby žalobcu došlo prioritne z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Z tohto dôvodu sa súd ostatnými návrhmi, ako aj vznesenou námietkou premlčania ďalej nezapodieval.

22. Žalobca bol neúspešný, nemá tak podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania. Náhradu trov konania priznal súd žalovanému ako úspešnej strane sporu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.